

11 Η ορολογία των δημοσίων συμβάσεων

Μαρία Αναγνωστοπούλου, Μαριάννα Κατσογιάννου, Διονύσιος Γούτσος

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα ανακοίνωση επιχειρεί να αναδείξει τις γλωσσικές πτυχές του κειμενικού είδους των δημοσίων συμβάσεων. Αρχικά παρουσιάζεται η έννοια και οι διαστάσεις των δημοσίων συμβάσεων. Κυρίαρχη διάσταση είναι η νομική, αλλά εξίσου σημαντικές είναι η οικονομική, η πληροφοριακή, η διοικητική και η τεχνική διάσταση. Η έρευνα φιλοδοξεί να φωτίσει τη γλωσσική διάσταση, όπως αποτυπώνεται στην παραγωγή γραπτού λόγου, αφενός σε νομικά έγγραφα που δημιουργούν το θεσμικό πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων και αφετέρου σε διοικητικά έγγραφα που παράγονται κατ' εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου. Χρησιμοποιώντας τη μεθοδολογία της γλωσσολογίας σωμάτων κειμένων, εξετάζεται η γλώσσα των δημοσίων συμβάσεων σε επίπεδο ορολογίας και φρασεολογίας προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσο αποτελεί χωριστή ειδική γλώσσα. Τα πρώτα συμπεράσματα συγκλίνουν στην ύπαρξη διακριτού ορολογίου που θα αναδειχθεί από πλήρη ορογραφική εργασία.

Public procurement terminology

Maria Anagnostopoulou, Marianna Katsoyannou, Dionysios Goutsos

ABSTRACT

This paper attempts to highlight the linguistic aspects of public procurement in Greek. It begins by presenting the concept and dimensions of public procurement. While the legal dimension is predominant, the economic, technical, administrative, and informational dimensions are equally significant. Our research aims at shedding light on the linguistic dimension, as identified in a large body of written texts, both legal documents (comprising the institutional framework for public procurement) and administrative ones (produced in the implementation of the institutional framework). Corpus linguistics methodology is followed in order to examine the language of public procurement in terms of terminology and phraseology and determine whether it constitutes a separate specialized language. Preliminary findings suggest the presence of a distinct terminology, which will emerge through comprehensive terminographic work.

0 Εισαγωγή: τι είναι οι δημόσιες συμβάσεις;

Η έρευνα που παρουσιάζεται εδώ προέρχεται από υπό εκπόνηση διδακτορική διατριβή με αντικείμενο τη γλωσσική διάσταση των δημοσίων συμβάσεων. Σύμφωνα με το άρ. 2 του Ν.4412/2016 «*ως 'δημόσιες συμβάσεις' και ως 'συμβάσεις έργων, μελετών, υπηρεσιών και προμηθειών' νοούνται οι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας, οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μιας ή ενός ή περισσότερων αναθετουσών αρχών ή αναθετόντων φορέων, αντίστοιχα, και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την εκπόνηση μελετών, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών*».

Πιο απλά, δημόσια σύμβαση είναι η νομικά δεσμευτική γραπτή αποτύπωση της πρόθεσης μιας δημόσιας αρχής να αγοράσει ένα προϊόν, μια υπηρεσία, ένα τεχνικό έργο ή μια τεχνική μελέτη έναντι τιμήματος. Τα κείμενα των δημοσίων συμβάσεων αποτελούν ένα πολυδιάστατο αντικείμενο έρευνας, όλες οι όψεις του οποίου διαθέτουν ορολογικό περιεχόμενο και ενδιαφέρουν την έρευνά μας.

Η *νομική διάσταση* είναι η κυρίαρχη, εφόσον οι δημόσιες συμβάσεις πηγάζουν από το ευρωπαϊκό και το εθνικό δίκαιο. Οι ισχύουσες κοινοτικές Οδηγίες ΕΕ/24/2014 και ΕΕ/25/2014 ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με τον Νόμο 4412/2016, ο οποίος αποτελεί το βασικό νομοθέτημα δημοσίων συμβάσεων και πλαισιώνεται από πληθώρα δευτερογενών νομοθετημάτων. Εκτός από τη νομολογία που παράγεται από τα ελληνικά και τα ευρωπαϊκά δικαστήρια, σημαντικό ρόλο στην ακολουθούμενη εθνική στρατηγική παίζει και η Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ).

Η *οικονομική διάσταση* είναι εξίσου σημαντική, καθώς οι δημόσιες συμβάσεις αντιπροσωπεύουν σημαντικό ποσοστό του εθνικού και κοινοτικού Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικής Αγοράς, Βιομηχανίας, Επιχειρηματικότητας και ΜΜΕ (DG GROWTH) ανέρχεται σε 14% του ευρωπαϊκού ΑΕΠ.¹ Σύμφωνα με το Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων, το 2023 υπογράφηκαν 252.890 συμβάσεις από 2.482 αναθέτουσες αρχές με 58.342 αναδόχους συνολικής αξίας 17,4 δισεκατομμυρίων ευρώ, από διάφορες πηγές χρηματοδότησης.

Όσον αφορά την *πληροφοριακή διάσταση*, τα πληροφοριακά συστήματα που λειτουργούν σήμερα σε ευρωπαϊκό και σε εθνικό επίπεδο και ενδιαφέρουν την έρευνα για τις δημόσιες συμβάσεις, είναι η Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (TED SIMAP), το Εθνικό

¹ https://single-market-economy.ec.europa.eu/single-market/public-procurement_en (7/7/2025)

Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) με υποσύστημα το Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ), καθώς και το Πρόγραμμα Διαύγεια. Τα συστήματα αυτά έχουν διαφορετικά πεδία εφαρμογής και λειτουργίες, αλλά παρέχουν πολύτιμα στατιστικά στοιχεία και δωρεάν άμεση πρόσβαση σε απεριόριστο αριθμό από έγγραφα δημοσίων συμβάσεων.

Στο επίπεδο της *τεχνικής διάστασης*, τα δημόσια έργα αντιπροσωπεύουν το ένα τρίτο της αξίας του συνόλου των δημοσίων συμβάσεων (σύμφωνα με τα στοιχεία του ΚΗΜΔΗΣ 33,06% για το πρώτο δεκάμηνο του 2024, 36,75% για το 2023 και 34,68% για το 2022). Η Γενική Γραμματεία Υποδομών είναι αρμόδια για το σύνολο της νομοθεσίας που αφορά τα έργα και τις μελέτες, ενώ ο κατασκευαστικός κλάδος διαθέτει ισχυρούς επαγγελματικούς φορείς (πχ. Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας).

Τέλος, αξιόλογη είναι και η *διοικητική διάσταση*, καθώς σε κάθε δημόσια υπηρεσία, λειτουργεί ένα τμήμα προμηθειών και/ή μία τεχνική υπηρεσία που έχουν την καθ' ύλην αρμοδιότητα να ασχολούνται με τα θέματα δημοσίων συμβάσεων. Τα τμήματα αυτά στελεχώνονται από διοικητικούς υπαλλήλους που υπόκεινται στη διοικητική ιεραρχία, ακολουθούν διοικητικές διαδικασίες και παράγουν διοικητικά έγγραφα. Αυτά τα έγγραφα είναι εκτελεστά, παράγουν έννομα αποτελέσματα και μεταφράζονται σε δαπάνη δημόσιου χρήματος.

1 Μεθοδολογία έρευνας

Η παρούσα έρευνα στοχεύει να εξετάσει κατά πόσο οι δημόσιες συμβάσεις αποτελούν μια επαγγελματική δραστηριότητα, ένα θεματικό πεδίο με διακριτή ορολογία και επομένως κατά πόσο μπορούν να εξεταστούν ως χωριστή ειδική γλώσσα. Ο όρος *θεματικό πεδίο* σημαίνει ένα πεδίο ειδικής γνώσης, τα σύνορα του οποίου καθορίζονται ανάλογα με τον επιδιωκόμενο σκοπό, γι' αυτό δεν είναι προκαθορισμένα και αμετάβλητα (Βαλεοντής και Κριμπάς, 2014: 14). Σύμφωνα με τον ορισμό των Βαλεοντή και Κριμπά (2014: 14), ως ειδική γλώσσα νοείται η γλώσσα που χρησιμοποιείται σε ένα θεματικό πεδίο και χαρακτηρίζεται από τη χρήση *είδων* (ειδικών) γλωσσικών μέσων.

Οι δημόσιες συμβάσεις αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα δεν συνδέονται με κάποια αναγνωρισμένη ξεχωριστή επαγγελματική δραστηριότητα, αλλά παραμένουν διοικητική και οικονομική λειτουργία κάθε δημόσιου οργανισμού. Ωστόσο, η διεθνής τάση υπαγορεύει την επαγγελματοποίηση του τομέα των δημοσίων συμβάσεων² και η ελληνική πολιτεία έχει

² Βλ. σχετικά έγγραφα του ΟΑΣΑ (OECD Recommendation on Public Procurement (OECD/LEGAL/0411), 2015 και ProcurCompEU – Study on professionalisation of public

αναλάβει μια σειρά από πρωτοβουλίες προς αυτήν την κατεύθυνση.³

Αναλυτικότερα, στην έρευνά μας καταρτίστηκαν δύο ειδικά σώματα κειμένων, συμπληρωματικά μεταξύ τους. Και τα δύο είναι πρωτότυπα σώματα κειμένων που δημιουργήθηκαν ειδικά για τους σκοπούς της έρευνας. Το πρώτο από αυτά περιλαμβάνει το θεσμικό πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων και απαρτίζεται από δύο Ευρωπαϊκές Οδηγίες, τον Ν.4412/2016 με όλες τις τροποποιήσεις του,⁴ δύο αιτιολογικές εκθέσεις και 28 Κατευθυντήριες Οδηγίες της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων. Το δεύτερο σώμα περιλαμβάνει αντιπροσωπευτικό δείγμα εγγράφων δημοσίων συμβάσεων και απαρτίζεται από 30 διοικητικά, εκτελεστά δημόσια έγγραφα (διακηρύξεις, αποφάσεις ανάθεσης ή κατακύρωσης και συμβάσεις). Όλα τα κείμενα είναι δημόσια έγγραφα, διαθέσιμα δωρεάν στο διαδίκτυο (στις επίσημες ιστοσελίδες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Εθνικού Τυπογραφείου, της Βουλής και της ΕΑΔΗΣΥ, του Προγράμματος Διαύγεια και του ΚΗΜΔΗΣ) και αποτελούν πρωτογενείς πηγές τεκμηρίωσης.

Με τον όρο *πρωτογενείς πηγές* εννοούμε στη διαχείριση ορολογίας κείμενα πρωτότυπης παραγωγής που έχουν γραφεί σε μία γλώσσα, για ένα συγκεκριμένο πεδίο, από ειδικούς του εν λόγω πεδίου (πχ. ειδικά, επιστημονικά βιβλία, δημόσια έγγραφα, νομοθεσία κ.ά.) που συνιστούν τη σημαντικότερη δεξαμενή για την άντληση της ορολογίας και συνήθως αποτελούν προϊόν *ad hoc* έρευνας (Κριμπάς κ. ά., 2023: 155-156). Επίσης, όλα τα κείμενα είναι ολόκληρα και αυτούσια, καθώς, όπως επισημαίνει ο Μικρός (2004), ανεξαρτήτως μεγέθους, ένα ορολογικά πλούσιο κείμενο θα πρέπει να προστίθεται ολόκληρο (και όχι μέρος του) σε ένα σώμα ειδικής χρήσης, γιατί αφενός ένας όρος μπορεί να βρίσκεται οπουδήποτε μέσα στο κείμενο και αφετέρου στην ορολογία το κείμενο εξετάζεται και εννοιολογικά ως ολότητα.

Συνολικά, τα δύο σώματα κειμένων, γραπτά, κλειστά και αποκλειστικά στην ελληνική, αποτελούνται από 63 κείμενα και περιέχουν συνολικά 953.869 λέξεις. Η χρονική κάλυψη εκτείνεται

---

procurement in the EU and selected countries, 2020) καθώς και Σύσταση (ΕΕ) 2017/1805 της Επιτροπής για την επαγγελματοποίηση του τομέα των δημοσίων συμβάσεων - Δημιουργία δομής για την επαγγελματοποίηση των δημοσίων συμβάσεων.

³ Η πλέον πρόσφατη πρωτοβουλία είναι ο Ν.5218/2025 (ΦΕΚ Α'125/14-7-2025) με θέμα «Αναμόρφωση του πλαισίου για την επαγγελματική κατάρτιση υπαλλήλων που χειρίζονται δημόσιες συμβάσεις, του πλαισίου για την προετοιμασία και την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων και την έννομη προστασία στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων [...]»

⁴ Έως και τον Ν.4914/2022 (ΦΕΚ Α' 61/21-3-2022)

- από το 2014 έως και το 2023 για το θεσμικό πλαίσιο και
- από το 2021 έως το 2023 για το δείγμα εγγράφων δημοσίων συμβάσεων.

Το ενιαίο σώμα κειμένων που περιλαμβάνει και τα δύο σώματα μαζί αναφέρεται στο εξής ως ΣΚΔΣ.

Σύμφωνα με τον Κριμπά κ. ά. (2023: 211), τα ειδικά σώματα κειμένων αποτελούν συλλογές κειμένων που προέρχονται από έναν εξειδικευμένο τομέα ή είδος λόγου και τα οποία σχεδιάστηκαν για να εξυπηρετήσουν τους στόχους μιας εξειδικευμένης έρευνας. Μικρά (κάτω του ενός εκατομμυρίου λέξεων) και στοχευμένα σώματα κειμένων αποδείχθηκαν σημαντικό εργαλείο έρευνας για τις ειδικές χρήσεις της γλώσσας, καθώς χάρη σε ένα ολόκληρο οπλοστάσιο ηλεκτρονικών εργαλείων μπορούν να μελετηθούν οι χρήσεις αυτές. Τα ειδικά σώματα κειμένων δεν αντιπροσωπεύουν τη χρήση της γενικής γλώσσας, αλλά παρουσιάζουν σε υψηλή συχνότητα όρους και γλωσσικά φαινόμενα που βρίσκουμε σπάνια ή και καθόλου σε ένα γενικό σώμα κειμένων.

Η επεξεργασία έγινε με το λογισμικό διαχείρισης σωμάτων κειμένου Sketch Engine (Kilgariff κ. ά., 2004) και ειδικότερα με τα εργαλεία Key words και Term Extractor τα οποία εντόπισαν περίπου 2.000 πιθανούς όρους. Από έλεγχο και επεξεργασία του υλικού αυτού δημιουργήθηκε ένας κατάλογος περίπου χιλίων υποψήφιων όρων που προέκυψε συνεκτιμώντας, για κάθε πιθανό όρο,

- τη συχνότητα εμφάνισης και
- την ύπαρξη ορισμού στον Ν.4412 και/ή στις Οδηγίες.

2 Αρχικά συμπεράσματα

2.1 Σε επίπεδο ορολογίας, καταγράφονται κάποια αρχικά συμπεράσματα με ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Αρχικά, όπως συνηθίζεται σε νομοθετικά κείμενα, οι Οδηγίες ΕΕ/24/2014 και ΕΕ/25/2014 αφιερώνουν το άρθρο 2 σε ορισμούς («Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί: [...]»). Η πρώτη Οδηγία παραθέτει 24 ορισμούς ενώ η δεύτερη παραθέτει αυτούσιους τους 20 από αυτούς. Ο Ν. 4412 παραθέτει στο δεύτερο άρθρο του 48 ορισμούς, τους 24 ορισμούς των Οδηγιών και επιπλέον άλλους 24 (από τους οποίους 10 ορισμούς που αφορούν ιδίως τις συμβάσεις έργων και 15 ορισμούς που αφορούν ιδίως τις συμβάσεις μελετών). Πέραν των άμεσων ορισμών του άρθρου 2, στο κείμενο του νόμου ορίζονται διάφορες άλλες έννοιες είτε άμεσα⁵ είτε έμμεσα μέσα σε παρένθεση.⁶ Επίσης

⁵ Για παράδειγμα «Ως εκπρόσωπος του οικονομικού φορέα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, νοείται ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού, όπως προκύπτει από το ισχύον καταστατικό ή το πρακτικό

υπάρχουν έννοιες που μπορεί να μην ορίζονται επακριβώς αλλά περιγράφονται αναλυτικά σε αυτόνομα άρθρα,⁷ ενώ υπάρχουν και έννοιες που ορίζονται με τύπο υπολογισμού.⁸

Η επεξεργασία των σωμάτων κειμένων που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της παρούσας έρευνας και η ορογραφική εργασία που ακολούθησε ανέδειξε τους όρους με τη μεγαλύτερη συχνότητα εμφάνισης⁹ ως εξής:

Πίνακας 1 – Οι όροι με τη μεγαλύτερη συχνότητα στο ΣΚΔΣ

α/α	Όρος	%	α/α	Όρος	%
1	σύμβαση	1,1060%	14	ανάδοχος	0,2127%
2	άρθρο	0,8286%	15	δημόσια σύμβαση	0,1957%
3	φορέας	0,5448%	16	προμήθεια	0,1700%
4	παράγραφος	0,4775%	17	αναθέτουσα αρχή	0,1654%
5	περίπτωση	0,4440%	18	μελέτη	0,1518%
6	υπηρεσία	0,3800%	19	στοιχείο	0,1500%
7	έργο	0,3465%	20	αξία	0,1497%
8	προσφορά	0,3290%	21	διαγωνισμός	0,1427%
9	οικονομικός φορέας	0,2675%	22	υποχρέωση	0,1424%
10	δυναμικό σύστημα αγορών	0,2410%	23	μέλος	0,1366%
11	απόφαση	0,2300%	24	όρος	0,1319%
12	διάταξη	0,2297%	25	εφαρμογή	0,1300%
13	ανάθεση	0,2181%	26	σύναψη (δημόσιας) σύμβασης	0,1297%

εκπροσώπησής του κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής ή το αρμοδίως εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο να εκπροσωπεί τον οικονομικό φορέα για διαδικασίες σύναψης συμβάσεων ή για συγκεκριμένη διαδικασία σύναψης σύμβασης» (άρ. 79Α, παρ. 2)

⁶ Για παράδειγμα «καθώς και την παροχή εξωγενών υπηρεσιών (outsourcing)» (άρ. 2, παρ. 1, περ. 9)

⁷ Για παράδειγμα «Άρθρο 33 Δυναμικά συστήματα αγορών (άρθρο 34 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)»

⁸ Για παράδειγμα «Στα έγγραφα της σύμβασης για την αναπροσαρμογή της τιμής εφαρμόζεται ο τύπος:

$$T = \text{Τπροσφοράς} \times (1 + \Delta\text{ΤΚ})$$

Όπου ΔΤΚ: ο δείκτης τιμών καταναλωτή της συγκεκριμένης κατηγορίας στην οποία υπάγονται τα αγαθά, όπως έχει ανακοινωθεί από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) για τον μήνα που προηγείται του χρόνου παράδοσης των αγαθών, σε σχέση με τον ίδιο μήνα του έτους κατά το οποίο υποβλήθηκε η προσφορά του οικονομικού φορέα, και ανακοινώνεται σε μηνιαία βάση από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων Τ - προσφοράς: η τιμή της οικονομικής προσφοράς του οικονομικού φορέα στον οποίο ανατίθεται η σύμβαση και Τ: η αναπροσαρμοσμένη τιμή.

⁹ Ποσοστό συνεμφάνισης (concordance %) σε όλο το σώμα κειμένων

Ο πίνακας καταδεικνύει ότι στους συχνότερους όρους των δημοσίων συμβάσεων περιλαμβάνονται:

- όροι που ανήκουν στο κατεξοχήν θεματικό πεδίο των δημοσίων συμβάσεων και ορίζονται επακριβώς στο θεσμικό πλαίσιο, π.χ. *(δημόσια) σύμβαση, οικονομικός φορέας, δυναμικό σύστημα αγορών, αναθέτουσα αρχή,*
- όροι που παραπέμπουν σε νομική ορολογία, π.χ. *άρθρο, παράγραφος, διάταξη*
- όροι που παραπέμπουν σε τεχνικά έργα, π.χ. *έργο, μελέτη*
- όροι από τη γλώσσα της διοίκησης, π.χ. *απόφαση, υποχρέωση, εφαρμογή*
- οικονομικοί όροι, π.χ. *αξία, προσφορά*

Διαπιστώνεται λοιπόν ότι οι δημόσιες συμβάσεις παρουσιάζουν μεν μια αυτόνομη ορολογική παρουσία, ταυτόχρονα όμως εκπροσωπούνται ορολογικά και οι βασικές διαστάσεις τους, η νομική, η τεχνική, η διοικητική και η οικονομική. Η πληροφοριακή διάσταση μπορεί να μην αποτυπώνεται σε τόσο υψηλές συχνότητες, ωστόσο συμβάλλει καθοριστικά στο θεματικό πεδίο.

Προσεκτικότερη μελέτη αναδεικνύει ότι καθεμία από τις διαστάσεις των δημοσίων συμβάσεων φαίνεται ότι συμβάλλει ορολογικά στο πεδίο με διττό τρόπο: (α) με όρους που έχουν κοινή σημασία εντός και εκτός του θεματικού πεδίου των δημοσίων συμβάσεων και (β) με όρους που άπτονται μεν άλλου θεματικού πεδίου αλλά έχουν διαφορετική σημασία εντός του πεδίου των δημοσίων συμβάσεων. Για παράδειγμα, η *προδικαστική προσφυγή*, ως ιδιότυπη διοικητική/ενδικοφανής προσφυγή, παραμένει ένας νομικός όρος και μία νομική πρακτική που συναντάται και εκτός δημοσίων συμβάσεων, ωστόσο εντός του θεματικού πεδίου των δημοσίων συμβάσεων ορίζονται επακριβώς οι προϋποθέσεις, το περιεχόμενο και ο τρόπος άσκησης της, περιγράφεται συγκεκριμένος τρόπος χειρισμού τους από τις αναθέτουσες αρχές και έχει θεσμοθετηθεί ειδικό όργανο εξέτασής τους (πρώην ΑΕΠΠ, Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών και νυν ΕΑΔΗΣΥ, Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων). Αντίστοιχα, η *εκτιμώμενη αξία* παραμένει ένας οικονομικός όρος που παραπέμπει γενικά στον αρχικό προϋπολογισμό ενός έργου, ωστόσο στις δημόσιες συμβάσεις καθορίζονται επακριβώς οι επιτρεπόμενες μέθοδοι υπολογισμού της με αναλυτικό άρθρο τόσο στην Οδηγία ΕΕ/24/2014 όσο και στο Ν.4412.¹⁰

¹⁰ Βλ. Ν.4412/2016, άρ. 6 «Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης (άρθρο 5 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)»

Πίνακας 2 – Διαφοροποίηση σημασίας όρων εντός και εκτός θεματικού πεδίου δημοσίων συμβάσεων

	Όροι με κοινή σημασία εντός και εκτός δημοσίων συμβάσεων	Όροι με διαφορετική σημασία στις δημόσιες συμβάσεις
Νομικοί όροι	νόμος, άρθρο, παράγραφος, περίπτωση, εδάφιο, νομολογία	προδικαστική προσφυγή, αποδεικτικό μέσο, σύγκρουση συμφερόντων, ποινική ρήτρα, επίλυση διαφορών
Όροι από τη διοικητική γλώσσα	δημόσια αρχή, δημόσιος φορέας, υποβολή, κοινοποίηση, απόφαση	αναθέτουσα αρχή, αναθέτων φορέας, γνωστοποίηση, τροποποίηση, απόφαση κατακύρωσης/ ανάθεσης
Οικονομικοί όροι	αξία, κύκλος εργασιών, τόκος, ΦΠΑ, κόστος	εκτιμώμενη αξία, συμβατικό τίμημα, κοστολόγηση κύκλου ζωής, επιτόκιο υπερημερίας
Τεχνικοί όροι	σχέδιο, χάρτης, (απο)περάτωση, πολεοδομία, χωροταξία	έργο, εκπόνηση μελέτης, χρονοδιάγραμμα, συμπληρωματικό έργο, εργολήπτης, εργολάβος
Όροι από το πεδίο της πληροφορικής	εφαρμογή, ηλεκτρονικό αρχείο, ηλεκτρονικό μέσο, ηλεκτρονική υπογραφή, βάση δεδομένων, ηλεκτρονική πρόσβαση	ηλεκτρονικός κατάλογος (e-catalogue), ηλεκτρονικός πλειστηριασμός, ηλεκτρονική αποσφράγιση

2.2 Σε επίπεδο μορφής, όπως είναι αναμενόμενο (Cabré, 1999: 87), οι περισσότεροι όροι αποτελούνται από ουσιαστικά και ονομαστικές φράσεις. Επιπρόσθετα, οι συνδυασμοί γραμματικών κατηγοριών με τους οποίους εκφέρονται οι πολυλεκτικοί όροι σχηματίζουν δομές που διαφοροποιούνται ανάλογα με τη γλώσσα και, σε ορισμένες περιπτώσεις, με την ειδική γλώσσα ή υπογλώσσα (Κριμπάς κ. ά., 2023: 178). Στη νέα ελληνική, οι διλεκτικοί όροι παρουσιάζουν τις παρακάτω δομές ονομαστικών σύνθετων:

1. επίθετο + ουσιαστικό
2. ουσιαστικό + ουσιαστικό σε γενική
3. ουσιαστικό + πρόθεση + ουσιαστικό
4. ουσιαστικό + ουσιαστικό (ομοιόπτωτα)

Από τις παραπάνω δομές επιβιβαιώνονται στην περίπτωση των δημοσίων συμβάσεων οι δύο πρώτες σε πολύ μεγάλη συχνότητα, για παράδειγμα:

1. επίθετο + ουσιαστικό: *δημόσια σύμβαση, αναθέτουσα αρχή, αναθέτων φορέας, οικονομικός φορέας, οικονομική προσφορά, τεχνική προδιαγραφή, εκτιμώμενη αξία*
2. ουσιαστικό + ουσιαστικό σε γενική: *λόγος αποκλεισμού, κριτήριο ανάθεσης, κριτήριο επιλογής, τροποποίηση σύμβασης, αίτηση συμμετοχής, κύκλος ζωής*

Η τρίτη δομή δεν επιβεβαιώνεται στο ΣΚΔΣ, ενώ για την τέταρτη εμφανίζονται οι όροι *συμφωνία-πλαίσιο* και *κράτος-μέλος*, άλλοτε με και άλλοτε χωρίς ενωτικό.

Τριλεκτικοί όροι εμφανίζονται κυρίως με τις ακόλουθες δομές:

- επίθετο + ουσιαστικό + ουσιαστικό σε γενική: *δυναμικό σύστημα αγορών, δημόσια σύμβαση προμηθειών/υπηρεσιών/έργων/μελετών, εγγυητική επιστολής συμμετοχής/προκαταβολής, επικουρικές δραστηριότητες αγορών*
- ουσιαστικό + επίθετο σε γενική + ουσιαστικό σε γενική: *εγγύηση καλής εκτέλεσης, κριτήριο ποιοτικής επιλογής, ένωση οικονομικών φορέων, οργανισμός δημοσίου δικαίου*
- ουσιαστικό + ουσιαστικό σε γενική + ουσιαστικό σε γενική: *διαδικασία σύναψης σύμβασης, πρόσκληση υποβολής προσφορών, πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος*
- επίθετο + επίθετο + ουσιαστικό: *κοινή υπουργική απόφαση, Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα*

Η έρευνα ανέδειξε και αρκετούς πολυλεκτικούς όρους, όπως η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βέλτιστη σχέση ποιότητας-τιμής, έγγραφο διαδικασίας σύναψης της σύμβασης, τεχνικές και λοιπές συναφείς επιστημονικές υπηρεσίες, επίσημος κατάλογος εγκεκριμένων οικονομικών φορέων, προσφυγή σε διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση κ.ά.

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν και όροι των οποίων η σημασία διαφοροποιείται αν γράφονται με κεφαλαίο το πρώτο γράμμα. Έτσι:

- η Ένωση αναφέρεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση,¹¹ ενώ η ένωση παραπέμπει σε ένωση εταιριών/ ένωση οικονομικών φορέων,
- ως Επιτροπή νοείται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή,¹² ενώ η επιτροπή αναφέρεται σε συλλογικό γνωμοδοτικό όργανο,¹³

¹¹ Ν.4412, άρθρ. 2, παρ. 1, περ. 38

¹² Ν.4412, άρθρ. 2, παρ. 1, περ. 39

¹³ Βλ. Άρθρο 221 «Όργανα διενέργειας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων - Εξουσιοδοτική διάταξη»

- η *Αρχή* αναφέρεται στην Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων¹⁴ σε αντίθεση με τις *αρχές που διέπουν τις δημόσιες συμβάσεις* (αρχή της διαφάνειας, της αναλογικότητας, της ίσης μεταχείρισης κτλ.),¹⁵

- το *Βιβλίο* παραπέμπει σε υποενότητα του Ν.4412 (που αποτελείται από τα Βιβλία I, II, III, IV και V) και όχι σε βιβλίο γενικά ή στο *βιβλίο μετόχων* ή τα *λογιστικά βιβλία*.

- ο *Χάρτης* αφορά τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων ενώ ο *χάρτης* παραπέμπει σε σχέδιο, διάγραμμα ή καταστατικό χάρτη.

2.3 Σε επίπεδο τυποποίησης της ορολογίας, ο Ν.4412/2016 αποτέλεσε τομή στις δημόσιες συμβάσεις, επειδή όχι μόνο κωδικοποίησε τη νομοθεσία, αλλά τυποποίησε και την ορολογία. Πριν από την έκδοσή του, η ελληνική νομοθεσία είχε διαφορετικά νομοθετήματα για τις δημόσιες προμήθειες αγαθών,¹⁶ διαφορετικά για τα δημόσια έργα¹⁷ και μελέτες¹⁸ και διαφορετικά για τις συμβάσεις άνω των ορίων εφαρμογής των κοινοτικών Οδηγιών¹⁹ ανεξαρτήτως αντικειμένου. Η παροχή υπηρεσιών δεν προβλεπόταν επίσημα πουθενά σε εθνικό επίπεδο, καθώς παλιότερα το Δημόσιο δεν αγόραζε υπηρεσίες σε τέτοιο βαθμό. Ωστόσο, με τη γενικευμένη αγορά υπηρεσιών (π.χ. υπηρεσίες καθαριότητας, φύλαξης, σίτισης) από τη δεκαετία του 1990 και μετά προέκυψαν πολλά πρακτικά θέματα εφαρμογής των διατάξεων περί προμηθειών στις συμβάσεις υπηρεσιών (π.χ. με διαφορετικό τρόπο παραδίδονται και παραλαμβάνονται τα υλικά και με διαφορετικό τρόπο οι υπηρεσίες). Μόλις το 2011 υπήρξε διάταξη για αναλογική εφαρμογή του Κανονισμού Προμηθειών Δημοσίου και στις υπηρεσίες, με πρόβλεψη για έκδοση Κανονισμού Προμηθειών Υπηρεσιών που ωστόσο δεν εκδόθηκε ποτέ.

---

¹⁴ Ν.4412, άρ. 347, παρ. 1

¹⁵ Αξίζει να σημειωθεί ότι απαντάται επίσης η *δημόσια αρχή* και η *αρμόδια αρχή*, αλλά πάντα με το αντίστοιχο προσδιοριστικό, ενώ η *αρχή* με τη σημασία «του χρονικού σημείου από όπου αρχίζει κτ., η αφετηρία ή η αρχική φάση, το πρώτο διάστημα» (Λεξικό Κοινής Νεοελληνικής) δεν απαντάται καθόλου στο υποσώμα κειμένων του θεσμικού πλαισίου, παρά μόνο στο υποσώμα δειγμάτων εγγράφων δημοσίων συμβάσεων. Αντί αυτής χρησιμοποιούνται οι λέξεις *έναρξη* και *εκκίνηση*.

¹⁶ Π.Δ. 118/2007 «Κανονισμός Προμηθειών Δημοσίου (Κ.Π.Δ.)»

¹⁷ Ν. 3669/2008 «Κύρωση της κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημοσίων έργων»

¹⁸ Ν.3316/2005 «Ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων εκπόνησης μελετών και παροχής συναφών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις»

¹⁹ ΠΔ.60/2007 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ “Περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών [...]”»

Οι κοινοτικές Οδηγίες στην αγγλική γλώσσα χρησιμοποιούσαν και εξακολουθούν να χρησιμοποιούν τον όρο *procurement* με τη σημασία της αγοράς, *προμήθειας (ανεξαρτήτως αντικειμένου)*. Αντίστοιχα, ο όρος *public procurement* έχει την ίδια σημασία με τη διαφορά ότι ο αγοραστής είναι το Δημόσιο, ενώ ταυτόχρονα χρησιμοποιείται και ο όρος *public contract(s)* που αποδίδεται ως δημόσιες συμβάσεις. Η ελληνική έκδοση των Οδηγιών αποδίδει τον όρο *procurement* με τον όρο *προμήθεια* και τον όρο *public procurement* με τον όρο *δημόσιες προμήθειες* καλύπτοντας επίσης και τις τρεις περιπτώσεις (αγαθά, υπηρεσίες και έργα). Ωστόσο στα ελληνικά η λέξη *προμήθεια* παραπέμπει σε υλικά αγαθά μόνο,²⁰ δημιουργώντας ασάφειες στην πράξη των δημοσίων συμβάσεων. Η ορολογική αυτή «ασυνέπεια» διορθώθηκε από τον Ν.4412, ο οποίος γενίκευσε τον όρο *δημόσιες συμβάσεις* (*public contract*), εξειδικεύοντας χωριστά τις περιπτώσεις της προμήθειας αγαθών, της παροχής υπηρεσιών, της εκτέλεσης έργων και της εκπόνησης μελετών.

Πίνακας 3 – Όροι που χρησιμοποιούνται στις Κοινοτικές Οδηγίες σε σχέση με τους όρους που υιοθετήθηκαν από τον Ν.4412/2016

<i>Όροι που χρησιμοποιούνται στις Κοινοτικές Οδηγίες (στην ελληνική και αγγλική έκδοση αντίστοιχα)</i>	<i>Όροι που υιοθέτησε ο Ν.4412/2016</i>
προμήθεια / procurement	προμήθεια αγαθών ή δημόσια σύμβαση κατά περίπτωση
έγγραφο της προμήθειας / procurement document	έγγραφο (διαδικασίας σύναψης) της σύμβασης
Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Προμήθειας / European Single Procurement Document	Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης
εκτιμώμενη αξία της προμήθειας / estimated value of procurement	εκτιμώμενη αξία της (δημόσιας) σύμβασης
μεικτές προμήθειες / mixed procurement	μεικτές συμβάσεις

Σε άλλες περιπτώσεις ο νομοθέτης προτίμησε σαφέστερη διατύπωση όπως στις *Κεντρικές δραστηριότητες προμηθειών (Centralised purchasing activities)*, οι οποίες αποδόθηκαν ως *Κεντρικές δραστηριότητες αγορών*, δεδομένου ότι αφορούν αποκλειστικά προμήθεια αγαθών.

2.3 Σε επίπεδο γλώσσας, όπως είναι αναμενόμενο, ο Ν.4412 θέτει την ορολογία κατά βάση στην ελληνική γλώσσα. Γίνεται περιορισμένη αναφορά σε ξενόγλωσσες λέξεις ή ονομασίες,

²⁰ Βλ. λήμμα *προμήθεια* στο Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής: «1. ο εφοδιασμός κάποιου με κτ., η αγορά απαραίτητων ειδών, υλικών: Κρατικές προμήθειες, οι αγορές υλικών που πραγματοποιεί το δημόσιο για να καλύψει τις ανάγκες των υπηρεσιών του σε αναλώσιμα. 2. καθετί που προμηθεύεται κάποιος, το εφόδιο» https://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/search.html?lq=%CE%BA%CE%B5%CE%AF%CE%BC&dq=

οι οποίες τίθενται συνήθως σε παρένθεση μετά τον ελληνικό όρο, όπως *ανάθεση μέσω συστημάτων ηλεκτρονικής αγοράς (e-marketplace)*, *επιλογή από ηλεκτρονικό κατάλογο (e-catalogue)*, «*Κανονισμός Διαφάνειας στις δυνάμει Συνθήκης Διαιτησίες Επενδυτών-Κρατών*» (*Rules on Transparency in Treaty based Investor-State Arbitration*) της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο (UNCITRAL), *απαιτήσεις επιτελεστικότητας (performance requirements)*, *σήμα (label)*, *επιγραμμικό αποθετήριο πιστοποιητικών (e-Certis)*.

Άλλες φορές χρησιμοποιείται απευθείας ο αγγλικός όρος χωρίς απαραίτητα να έχει δοθεί ο ελληνικός πρώτα: *εθνικό πληροφοριακό σύστημα eSender*, στο *Tenders Electronic Daily (TED)*, *όρος παράδοσης FOB – FOT*, *όρος παράδοσης CIF*, *όροι και συμφωνίες της CLASSIFICATION CLAUSES*, *αποθήκες INTRANSIT*, *υπηρεσιών mailroom management services*. Σπανιότερα, χρησιμοποιείται πρώτα ο αγγλικός όρος και σε παρένθεση ο ελληνικός, όπως στην περίπτωση του *Κανονισμού de minimis (ενισχύσεις ήσσονος σημασίας)*.

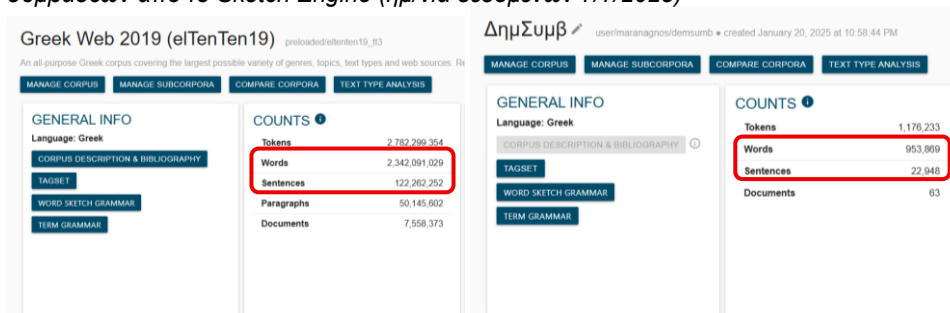
Ειδική περίπτωση αποτελούν οι όροι:

- *Κοινό Λεξιλόγιο Δημόσιων Συμβάσεων (Common Procurement Vocabulary - CPV)* και
- *Κοινή Ονοματολογία των Εδαφικών Στατιστικών Μονάδων (Nomenclature of territorial units for statistics - NUTS)*.

Η ιδιαιτερότητά τους βρίσκεται στο ότι πρόκειται για πολύ σημαντικές έννοιες που ισχύουν σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες και συμβάλλουν στην εξαγωγή πολύτιμων στατιστικών στοιχείων ανά χώρα. Οι όροι αυτοί αναφέρονται με την πλήρη ονομασία τους στον νόμο, αλλά χρησιμοποιούνται περισσότερο με τη συντετμημένη τους μορφή ως *κωδικός CPV* και *κωδικός NUTS* αντίστοιχα, κυρίως για λόγους οικονομίας του λόγου.

2.4 Σε επίπεδο φρασεολογίας, μια βασική διαπίστωση αφορά τον εξαιρετικά μακροπερίοδο λόγο, που αποτελεί εγγενές χαρακτηριστικό της νομικής γλώσσας (Παναρέτου, 2009). Το Sketch Engine παρέχει για κάθε σώμα κειμένων στατιστικά στοιχεία, μεταξύ των οποίων και αριθμό λέξεων και προτάσεων (ουσιαστικά περιόδων, σύμφωνα με τα σημεία στίξης).

Εικόνα 1 – Στατιστικά στοιχεία για το ΣΚ Greek Web 2019 και το ΣΚ των δημοσίων συμβάσεων από το Sketch Engine (ημ/νία δεδομένων 7/7/2025)

Από τη σύγκριση του σώματος κειμένων Greek Web 2019 (eITenTen19) και του ΣΚΔΣ, προκύπτει ότι ο μέσος αριθμός λέξεων ανά πρόταση στις δημόσιες συμβάσεις είναι υπερδιπλάσιος από ό,τι στο Greek Web 2019: όσο και αν φαίνεται εξωφρενικό σε σύγκριση με τα περισσότερα είδη λόγου, οι προτάσεις του σώματος κειμένων των δημοσίων συμβάσεων αποτελούνται κατά μέσο όρο από 41,6 λέξεις έναντι 19,2 για τις προτάσεις του Greek Web 2019!

Ένα μάλλον αναμενόμενο χαρακτηριστικό είναι ότι στα κείμενα των δημοσίων συμβάσεων παρατηρείται πλήθος αρχαϊσμών. Στον Πίνακα 5 παρατίθενται ενδεικτικά παραδείγματα ανά γραμματική κατηγορία.

Πίνακας 4 - Ενδεικτικά παραδείγματα αρχαϊσμών στο ΣΚΔΣ ανά γραμματική κατηγορία

Επιρρήματα	<i>αμελλητί, αζημίως, δεόντως, αμιγώς, ελλείψει, ρητώς, αυτοτελώς, προδήλως, αχρεωστήτως, καταφανώς</i>
Επίθετα/ Ρηματικά επίθετα	<i>εφαρμοστέα (νομοθεσία), σωρευτικές (προϋποθέσεις), καταβλητέο, πληρωτέο (ποσό), έννομο (συμφέρον), οψιγενείς (μεταβολές), εφαρμοστικός (κανονισμός)</i>
Ενεργητικές μετοχές	<i>αναθέτουσα (αρχή), αναθέτων (φορέας), προσφέρων/-ουσα, ισχύουσα, καταπίπτουσα (εγγυητική), δανείζων (εμπειρία), διευθύνουσα (υπηρεσία)</i>
Παθητικές μετοχές	<i>εκτιμώμενη (αξία), τιθέμενη (προθεσμία), συναφθείσα (σύμβαση), προϋπολογισθείσα (δαπάνη), προκηρυχθείσα (σύμβαση), κεκρωμένα (αντίγραφα), επισπευσμένη (διαδικασία), συντετηγμένες (προθεσμίες), εμπειριστατωμένη (αιτιολογία)</i>
Φράσεις	<i>εν όλω ή εν μέρει, επί παραδείγματι, δέον να, χάριν συντομίας, εν τούτοις, ως άνω/ ως άνωθι/ ως ανωτέρω, εν θέματι, μετ' επιτάσεως, εν αμφιβόλω, εντός επαρκούς προθεσμίας, εν εξελίξει, εξ αμελείας, εξ επαχθούς αιτίας, εκ του σύνεγγυς</i>
Ρήματα/ ρηματικές φράσεις	<i>εμφιλοχωρεί, τεκμαίρεται, αντίκειται, πάσχει αοριστίας, χωρεί ένσταση, συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού, να κηρύξει τον ανάδοχο έκπτωτο, υπερβαίνει, συνάδει, βαρύνει, συνιστά τεκμήριο, επέρχεται, προσιδιάζει, θίγεται, εκφεύγει, εγείρει αντιρρήσεις</i>

Τέλος, χωριστή αναφορά αξίζει να γίνει στην έννοια του χρόνου που δείχνει να έχει ιδιαίτερη

σημασία στις δημόσιες συμβάσεις. Υπάρχει ένα πλήθος λέξεων που αφορά τη μέτρηση του χρόνου, όπως π.χ. *εργάσιμη/ημερολογιακή ημέρα, εβδομάδα, μήνας, δίμηνο, τρίμηνο, εξάμηνο, έτος, ώρα, δωδεκάμηνο, ημερομηνία, (αποκλειστική/ καταληκτική) προθεσμία, εντός ... ημερών, (χρονικό) διάστημα, περίοδος, χρόνος ισχύος, έναρξη/ λήξη, διάρκεια, αμελλητί, έγκαιρος, εμπρόθεσμος, εκπρόθεσμος.*

3 Συμπεράσματα

Η γλώσσα των δημοσίων συμβάσεων έχει εμφανείς ομοιότητες με τη νομική γλώσσα, όπως αυτή έχει ήδη μελετηθεί τόσο σε επίπεδο ορολογίας όσο και σε επίπεδο φρασεολογίας. Επίσης έχει σαφείς ορολογικές επιρροές από τις υπόλοιπες διαστάσεις που τη διέπουν, τη διοικητική, την τεχνική, την οικονομική και την πληροφοριακή. Παρότι η σαφής οριοθέτηση ενός πεδίου σε σχέση με ένα άλλο παραμένει πολύ δύσκολη, καθώς αυτά συναντώνται και διασταυρώνονται στον εξειδικευμένο λόγο (de Bessé, 2000:186, Border, 2013: 95, σε Δογορίτη και Βυζάς 2015: 69-70), η γλώσσα των δημοσίων συμβάσεων φαίνεται να διαθέτει μια διακριτή υπόσταση και ένα διακριτό ορολόγιο που αξίζει να μελετηθούν περαιτέρω.

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Βαλεοντίς, Κ.Ε., & Κριμπάς, Π.Γ. (2014). *Νομική γλώσσα, νομική ορολογία. Θεωρία και πράξη*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη. Ελληνική Εταιρία Ορολογίας. https://www.eleto.gr/download/BooksAndArticles/2014_Valeontis_&_Krimpas_LegalLanguage-LegalTerminology.pdf
- Γούτσος, Δ., & Φραγκάκη, Γ. (2015). *Εισαγωγή στη γλωσσολογία των σωμάτων κειμένων*. Αθήνα: ΣΕΑΒ, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Διαθέσιμο στο <https://hdl.handle.net/11419/1932>
- Δογορίτη Ε. & Βυζάς Θ. (2015). *Ειδικές γλώσσες και μετάφραση για επαγγελματικούς σκοπούς. Αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων και γλωσσικών πόρων στη διδασκαλία της γλώσσας ειδικότητας και της εξειδικευμένης μετάφρασης*. Αθήνα: Διόνικος
- Κεραμίδας, Σ. (2015). *Ζητήματα ορολογίας στην τεχνική μετάφραση*. Αθήνα: Δίαυλος
- Παναρέτου, Ε. (2009). *Νομικός λόγος. Γλώσσα και δομή των νόμων*. Αθήνα: Παπαζήσης
- Κριμπάς, Π.Γ., Λουπάκη, Ε., Παναζάρα, Μ., & Τζιάφα, Ε. (2023). *Ζητήματα ορολογίας στη σύγχρονη μεταφραστική πρακτική: Διεπιστημονικές προσεγγίσεις* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <http://dx.doi.org/10.57713/kallipos-128>
- Μικρός, Γ. (2004) Ηλεκτρονικά σώματα κειμένων. Στο Κατσογιάννου Μ. & Ευθυμίου Ε. (Επιμ.), *Ελληνική ορολογία: Έρευνα και εφαρμογές* (σσ. 139-164). Καστανιώτη
- Cabré, M. T. (1999), *Terminology: Theory, methods, and applications*. John Benjamins
- Felber, H. (1984). *Terminology manual*. Unesco, Infoterm.
- Kilgarriff A., Rychlý P., Smrž P., Tugwell D.. The Sketch Engine. *Proceedings of the 11th EURALEX International Congress*: 105-116.
- L' Homme, M.-C. (2004). *La terminologie: principes et techniques*. Presses de l' Université de Montréal. <https://books.openedition.org/pum/10693>

Νομοθετήματα

Νόμος 4412/2016 (ΦΕΚ Α 147/8-8-2016): <https://www.eaadhsy.gr/n4412/n4412fulltextlinks.html>

Ευρωπαϊκή Οδηγία 2014/24/ΕΕ:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=celex%3A32014L0024>

Ευρωπαϊκή Οδηγία 2014/25/ΕΕ:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=celex%3A32014L0025>

Επίσημα έγγραφα

OECD Recommendation on Public Procurement: (OECD/LEGAL/0411), 2015:
<https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/OECD-LEGAL-0411>

ProcurCompEU – Study on professionalisation of public procurement in the EU and selected countries, 2020:
https://commission.europa.eu/document/download/13ceb4ae-ae22-4c05-8224-748d6a067229_en?filename=procurcompeu-study_prof_pp_en.pdf&prefLang=en

Σύσταση (ΕΕ) 2017/1805 της Επιτροπής για την επαγγελματοποίηση του τομέα των δημόσιων συμβάσεων - Δημιουργία δομής για την επαγγελματοποίηση των δημόσιων συμβάσεων <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:32017H1805>

Πηγές δεδομένων

Βουλή των Ελλήνων: www.parliament.gr

Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων: <https://ppp.eaadhsy.gr/index.php/el/>

Εθνικό Τυπογραφείο: www.et.gr

Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ): <https://www.eaadhsy.gr/index.php/en/>

Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ): Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ):
<https://cerpp.eprocurement.gov.gr/upgkimdis/unprotected/home.xhtml>

Πρόγραμμα Δι@υγεια: <https://diavgeia.gov.gr/>

Υπουργείο Ανάπτυξης, Γενική Γραμματεία Εμπορίου, Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων:
<https://gqe.mindev.gov.gr/en/%ce%b1%cf%81%cf%87%ce%b9%ce%ba%ce%b7-english/>

Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, Γενική Γραμματεία Υποδομών: <https://www.ggde.gr/>

<https://portal.eprocurement.gov.gr/webcenter/portal/TestPortal>

Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης: <https://www.gsis.gr/>

Μαρία Αναγνωστοπούλου

Στέλεχος Δημοσίων Συμβάσεων στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ψηφιακός Μετασχηματισμός 2021-2027» & Υποψήφια Διδάκτωρ Τομέα Γλωσσολογίας

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ηλ-ταχ.: maranagnos@phil.uoa.gr

Μαριάννα Κατσογιάννου

τ. Αναπλ. Καθηγήτρια Γλωσσολογίας

Πανεπιστήμιο Κύπρου

Ηλ-ταχ.: marianna@ucy.ac.cy

Διονύσιος Γούτσος

Καθηγητής Γλωσσολογίας

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ηλ-ταχ.: dgoutsos@phil.uoa.gr